

КАФЕДРА ТЕОРІЇ МУЗИКИ

Актуальні проблеми аналізу музичного твору (теорія, методологія, практика)

Освітній ступінь	Третій освітньо-науковий
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	025 Музичне мистецтво
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії

Курс	2
Семестр	3-4

Статус	Обов'язкова дисципліна
--------	------------------------

ECTS	4
Годин	120
Лекції/семінари	40/40
Індивід.	---
Самостійна робота	40

Семестровий контроль	Екзамен
----------------------	---------

Інформація про викладача

ПІБ	Сюта Богдан Омелянович доктор мистецтвознавства, професор
Профіль викладача	----
e-mail	theodotius@i.ua

Анотація навчальної дисципліни

Сучасний світ характеризується величезним кількісним і якісним зростанням ідей, їх ускладненістю та нагромадженістю. Це стосується повною мірою ідей художніх, мистецьких. Найоптимальнішим об'єктом утілення та передачі колективних чи індивідуальних художніх ідей і змістів, що характеризується повнотою, цілісністю і завершеністю, виступає в європейській музичній культурі з часів Ars nova твор, який від середини XVI ст. часто позначається в музиці як Orpus.

Художнє мислення, що відображається у музичному творі, і художній зміст, що його слухач виформовує під час сприйняття твору, постійно змінюються й ускладнюються в процесі розвитку, змін і ускладнення художніх ідей та форм їх побутування у суспільстві. Художні образи, втілені у творі, виникають у творчій уяві композитора чи виконавця-співавтора значною мірою як результат осмислення і відображення реалій і фактів довколишньої дійсності. Тому часто чи не єдиним призначенням мистецького твору вважали художнє відображення дійсності, її побутових, соціальних та ідеологічних реалій.

З часом стало зрозумілим, що художні образи музичного твору не є синонімічним поняттям до образів життя. Усі музичні образи виявлені у художньому звуковому втіленні, а тому сукупно відображають і образи реальної дійсності, і віртуальні образи людської уяви, і різні аспекти осмислення внутрішнього світу людини, і загальні закономірності людського мислення,

емоції, стани, прагнення, а також соціокультурні реалії епохи (чи епох), яка їх породила, та стан розвитку музично-виразових засобів, пов'язаний з цими реаліями.

Розуміння сутності і змістів музичного твору ще більше ускладнилося наприкінці XIX ст. коли до осмислення і розуміння художнього твору почали застосовувати закон Гумбольдта-Потебні. Завдяки цим чинникам на авансцену аналітичного процесу вийшов ще один повноцінний учасник музично-творчого процесу – слухач. Таким чином на межі XIX – XX століть було започатковано процес формування однієї з ключових концепцій формування і аналізу змісту музичного твору – теорії відкритого семіозису.

Двадцяте століття із його глобалізацією та інформаційним бумом не тільки остаточно не вирішило поставлених до цього проблем аналізу і розуміння музичного твору, але й розширило їх об'єм і поставило ряд нових питань. Уперше були, зокрема застосовані в музичній аналітиці інтердисциплінарні та культурологічні підходи, почали широко залучатися до досліджень аналіз процесу музичної комунікації і дискурс-аналіз, широко вивчаються музично-мовні та мовленнєві характеристики музичних творів, семіотичний і стильовий аналіз та ін.

Стрімкі темпи розвитку сучасного суспільства вимагають від фахівця будь-якої галузі гуманітарної науки досконалого володіння методами дослідження мистецького, а в музикознавстві і культурології – й музичного твору, його форми та функцій, композиційних особливостей, наявності практичних навичок аналітичної роботи, уміння застосувати комплекс доцільно дібраної й ефективної наукової методології, що дозволяє бути в авангарді культурно-мистецьких перетворень. Особливо це стосується представників мистецьких і, зокрема, музичних професій і покоління молодих науковців, успіх діяльності яких багато в чому залежить від уміння ефективно використати у своїй діяльності нагромаджені знання і досвід.

При укладанні цієї навчальної програми було застосовано комплексний підхід, що є найбільш релевантним при формуванні у майбутніх музикантів навичок практичної музичної аналітики та узагальнення її результатів.

Мета курсу – ознайомлення аспірантів з основними сучасними теоріями онтологічного та гносеологічного статусів музичного твору, його структурних, художніх особливостей, функцій та функціонування у мистецтві і суспільстві, змістової складової та ефективними дослідницькими методиками і практичне їх засвоєння.

Завдання курсу:

- сформувати у здобувачів наукового ступеня доктора філософії уявлення про феномен музичного твору в комплексі реалій сучасної музично-культурної діяльності;
- розкрити зв'язки онтологічного, гносеологічного та аксіологічного статусів музичного твору з його потенційними змістами та дискурсивною реалізацією в умовах постмодерної множинності;
- виявити специфіку аналізу композиційної структури музичного твору в поєднанні із соціокультурними реаліями та художніми традиціями в сучасних умовах і в контексті конкретної науково-творчої парадигми;
- визначити основні методологічні підходи для застосування різних систем формування змістової складової музичного твору на основі використання певної музичної мови, роз'яснити основні положення рецептивної поетики у зв'язку з процесами відкритого семіозису;
- сформувати в аспірантів уміння ідентифікувати музичний твір як феномен тексту культури у його текстовій, інтертекстовій та інтермедіальній іпостасях, поцінювати цей твір як художньо цілісний артефакт, що усталюється в пресі виконання;
- дати аспірантам можливість активізувати власний аналітично-творчий потенціал та оволодіти навичками практичного використання результатів аналітики у процесі музично-культурної, музично-теоретичної та музично-виконавської діяльності.

Методика викладання курсу передбачає проведення лекційних та семінарських занять, практичних розглядів музичних творів, їх структурно-композиційних, функційних та комунікативних особливостей, вивчення процесів формування змістів та їх усталення у різних дискурсах, підбір і застосування різних дослідницьких методологій, індивідуальну самостійну роботу.

Основні форми роботи:

1. Виклад теоретичного матеріалу з ілюстративним показом прикладів.
2. Аналіз музичних творів як культурно-творчих феноменів, мистецьких явищ у широкому соціокультурному і художньо-стильовому контексті.
3. Творчі експерименти з варіантами художнього прочитання музичних творів на основі застосування різних аналітичних методик.

Такі форми роботи сприяють залученню аспірантів до спільної роботи, допомагають їм краще усвідомити теоретичні питання проблематики курсу.

З метою активізації навчального процесу аспірантам пропонується самостійно готувати доповіді на семінарські заняття із залученням таких матеріалів, як наукові праці провідних фахівців у сфері теорії художньої творчості, музичної комунікації та аналізу змісту музичного твору.

Засвоєння пропонованого програмою навчального матеріалу поряд із вивченням інших дисциплін мистецтвознавчого, музично-теоретичного та музично-практичного спрямування дасть можливість майбутнім фахівцям вільно орієнтуватись у вирі різностильових музично-культурних явищ та творчих тенденцій, стане базою для наукового розгляду і оцінки різноманітних музичних творів в контексті аналізу музично-історичного процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант **повинен знати**: художньо-культурні епохи в історії музики, базові засади теорій стилю і жанру в музиці, основні поняття академічної теорії музичної форми, етапи її формування і розвитку, визначення базової термінології курсу, складові системи текст – твір – рецепція, співвідношення усталених і змінюваних значеннєвих параметрів музичного твору, різні складники музичного мовлення в процесі звуково-часової реалізації твору;

уміти: володіти навичками аналітичної діяльності, поєднувати базові підходи музичної аналітики із даними та методиками суміжних дисциплін, визначати конфігурацію історично, стильово та комунікативно мотивованих значень у структурі змісту музичного твору, давати їм вмотивовані актуальні тлумачення.

Перелік тем

Тема 1. Музичний твір і його статус. Функції музики в суспільстві і типи аналізу музичного твору.

Тема 2. Джерела аналізу музичного твору і їх еволюція.

Тема 3. Традиційні і нормативні підходи до аналізу музичного твору.

Тема 4. Онтологічна концепція музичного твору в першій половині ХХ століття.

Тема 5. Феномен музичного твору в другій половині ХХ століття.

Тема 6. Зміст музичного твору. Дихотомія «зміст і форма» в музиці Європи.

Тема 7. Музика як семіотична система.

Тема 8. Особливості і закономірності музичної форми в структурі змісту музичного твору. Музична драматургія.

Тема 9. Художня цілісність музичного твору. Невизначеність форми і проблема відкритого семіозису. Індивідуально-авторські проекти. Теорія прецедентності.

Тема 10. Музичне виконавство і актуальні питання аналізу твору. Виконавська концепція в процесі аналізу.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські і практичні заняття та самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	15
2.	Конспект першоджерел, що допомагають глибше зрозуміти тему / есе на тему	15
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	15
4.	Відвідування лекцій	5
	Підсумкова контрольна робота	
5.	Екзамен	50
	Всього	100

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь аспірантів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Беньямін Вальтер. Мистецький твір у добу своєї технічної відтворюваності / В. Беньямін. Вибране. Львів: Літопис, 2002. С. 53-81.
2. Вальденфельс Бернгард. Топографія Чужого: студії до феноменології Чужого. Київ: ППС, 2002, 2004. 206 с.
3. Горюхіна Н. О. Композиція музичного твору // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського / ред-упор. І. А. Котляревський. Київ, 2000. Вип. 7 (Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття). С. 16 – 30.
4. Еко Умберто. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. Львів: Літопис, 2004. 383 с.

5. Котляревський І. А. Парадигматичні аспекти розвитку понятійного апарату музикознавства // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського / ред.-упор. О. С. Тимошенко [та ін.]. Київ, 2000. Вип. 7 (Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття) С. 31 – 32.
6. Кравченко А. І. Камерно-інструментальне мистецтво України кінця ХХ – початку ХХІ століть (семіологічний аналіз): монографія. Київ: НАКККіМ, 2020. 300 с.
7. Кун Томас. Структура наукових революцій. Київ: Post-Royal, 2001. 226 с.
8. Москаленко В. Г. Музичний твір як текст // Київське музикознавство. Київ, 2001. Вип. 7 (Текст музичного твору: практика і теорія). С. 3 – 10.
9. Ніколаєвська Ю. В. Homo Interpretatus в музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ століть: монографія. ХНУМ ім. П. Котляревського. Харків: Факт, 2020. 576 с.
10. Степурко В. І. Мистецька інтроверсія у творчості сучасних українських композиторів. Київ: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2019. 160 с.
11. Сюта Богдан. Взаємодія жанрів вербального і музичного мовлення в контексті інтермедіальних атракцій. In: Intertextualita a intermedialita: v prostoru ukrajského jazyka, literatury a kultury. Monografie / Alla Arkhangel'ska (Ed.). – Olomouc: Univerzita Palackeho v Olomouci, 2018. Ss. 243-264.
12. Сюта Б. Дискурс у музиці й теорія дискурс-аналізу в музичній науці // Студії мистецтвознавчі. 2010. № 1. С. 35 – 42. URL: [www.studii.com.ua /index.php?option=com_content&task=view&id=110&temid=29&limit=1&limitstart=5](http://www.studii.com.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=110&temid=29&limit=1&limitstart=5).
13. Сюта Б. Жанри музичної мови: постановка питання // Українське музикознавство: науково-методичний збірник / Упоряд. М. Д. Копиця. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2012. Вип. 38: Пам'яті Ігоря Пясковського С. 138-159.
14. Сюта Б. Мовне поняття *жанровий тип* у термінологічному корпусі теорії музики // Současné slovanské jazyky a literatury: tradice a současnost / Alla Archangel'ska (ed.). Olomouc, 2014. С. 159-167.
15. Сюта Б. Музична творчість 1970-1990-х років: параметри художньої цілісності. Київ: Грамота, 2006. 256 с.
16. Сюта Б. Основи парамузикознавства. Київ, Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 176 с.
17. Сюта Б. Особливості позамузичних чинників організації художньої цілісності в музичних текстах кінця ХХ ст. // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Івано-Франківськ, 2005. Випуск VIII. С. 63-72.
18. Сюта Богдан. Речевой жанр как фактор вариативности интерпретации речевых жанров в музыке // Ars inter Culturas. Vol. 8. 2019. S. 75-88;
19. Сюта Богдан. Прецедентні феномени як чинники моделювання змістів у музичному мовленні останньої третини ХХ століття. In: Ucrainica IX. Současná Ucrainistika. Problémy jazyka, literatury a kultury. Sborník příspěvků. Univerzita Palackého v Olomouci. OLOMOUC, 2020. Ss. 177-186;
20. Сюта Б. Чинники формування науково-творчих парадигм у музиці ХХ століття // Музично-творчий процес: наукові рефлексії: Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського. Київ, 2008. Випуск 72. С. 19-28.
21. Сюта Б. Числово-масштабні пропорції та організація цілісності в сучасній музиці // Музична україністика: сучасний вимір. Київ, 2005. С. 116-124.
22. Франко І. Я. Із секретів поетичної творчості. Київ: Радянський письменник, 1969. 191 с.

23. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів: музичні форми. Ч. I. Тернопіль: СМП «Астон», 1999. 208 с.
24. Adler Guido. Umfang, Methode und Ziel der Musikwissenschaft // Vierteljahresschrift für Musikwissenschaft. 1886. № 1. S. 5-20.
25. Adler Guido. Der Stil in der Musik – I. Buch: Prinzipien und Arten des musikalischen Stils. Leipzig: Druck und Verlag von Breitkopf & Härtel, 1911. 300 S.
26. Adorno Theodor Wiesengrund. On the Problem of musical analysis // Music Analysis. Vol. 1. Max Paddison, 1982. № 2 (Jul., 1982), pp. 169-187.
27. Apfel Ernst, Dahlhaus Carl. Studien zur Theorie und Geschichte der musikalischen Rhythmik und Metrik. Musikwissenschaftliche Schriften 1. München: Musikverlag Emil Katzschichler, 1974. Bd. 1-2. 561 S.
28. Agawu V. Kofi. The Challenge of Semiotic // In: Rethinking Music. Edited by Nicholas Cook and Mark Everist. Oxford: Oxford University Press, 1999. pp. 138-60;
29. Agawu V. Kofi. Music as Discourse: Semiotic Adventures in Romantic Music. New York: Oxford University Press, 2009. 345 pp.;
30. Agawu V. Kofi. Playing with Signs: A Semiotic Interpretation of Classic Music. Princeton: Princeton University Press, 1991 160 pp.;
31. Austin J. L. How to Do Things with Words / Edited by J. O. Urmson and Marina Sbisa. Second Edition. Harvard University Press, 1975. 192 p.
32. Babbitt Milton. Some aspects of twelve-tone composition // The score and I. M.A. Magazine. 1955. № 6. pp. 53-61.
33. Beck Hermann. Methoden der Werkanalyse in Musikgeschichte und Gegenwart. Wilhelmshaven: Heinrichshofen's Verlag, 1981. 302 S.
34. Borthwick Alastair. Music Theory and Analysis: The Limitations of Logic, New York: Garland, 1995. 267 Pp.
35. Cooke Deryck. The Language of Music. Clarendon Press, 1959. (First edition). Oxford University Press, [1989]. 289 pp.
36. Cook Nicholas. A Guide to Musical Analysis. London: Dent, 1987. 384 Pp.
37. Dahlhaus Carl. Analyse und Werturteil. In: Musikpädagogik. Forschung und Lehre. Mainz: B. Schott's Söhne, 1970. 96 S.
38. Dahlhaus Carl, Zimmermann Michael. Musik zur Sprache gebracht. Musikästhetische Texte aus drei Jahrhunderte. Kassel: Bärenreiter-Verlag, 1984. 48 S.
39. DeNora Tia. How is Extra-Musical Meaning Possible? Music as a Place and Space for the «Work» // Sociological Theory. Vol. 4. (Spring, 1986), No. 1. pp. 84-94.
40. DeNora Tia. Music in Everyday Life. Cambridge: Cambridge University Press, 2000. 197 Pp.
41. Eco Umberto. I limiti dell'interpretazione. Milano: La nave di Teseo, 2016. 240 p.
42. Eco Umberto. The Limits of Interpretation (Bloomington: Indiana University Press, 1990. 295 p.
43. Eco Umberto. Le forme del contenuto. Milano: Bompiani, 1971. 216 p.
44. Erpf Herman. Studien zur Harmonie- und Klangtechnik der neueren Musik. Wiesbaden: Breitkopf & Härtel, 1969. 209 S.
45. Faltin Peter. Musikalische Syntax. Ein Beitrag zum Problem des musikalischen Sinngehaltes // Archiv für Musikwissenschaft. № 1. 1977.
46. Faltin Peter. Phänomenologie der musikalischen Form: eine experimentalpsychologische Untersuchung zur Wahrnehmung der musikalischen Materials und

- der musikalischen Syntax (Beihefte zum Archiv für Musikwissenschaft). Wiesbaden: Steiner, 1979. 244 S.
47. Flechsig Hartmut. Studien zu Theorie und Methode musikalische Analyse (Beiträge zur Musikforschung. Bd. 2) München-Salzburg: Musikverlag Emil Katzwichler, 1977. 159 S.
 48. Fodor Jerry A. The Modularity of Mind. Cambridge, MA: MIT Press, 1983. 38 Pp.
 49. Forte Allen. A Structure of Atonal Music. New Haven (CT): Published by Yale University Press, 1973. 224 Pp.
 50. Fucks Wilhelm. Mathematische Analyse von Formale Strukturen von Werken der Musik. Köln/Opladen: Westdeutscher Verlag, 1955. 46 S.
 51. Fucks Wilhelm, Lauter Josef. Exactwissenschaftliche Musikanalyse. Köln: Westdeutscher Verlag, 1965. 62 S.
 52. Goldschmidt Harry. Zur Methodologie der musikalischen Analyse // Beiträge zur Musikforschung. Bd. 4. 1961.
 53. Golianek Ryszard D. Koncepcja dramaturgii muzycznej a interpretacja dzieła // Muzyka. – 1995. – № 3.
 54. Gołąb Maciej. Konteksty historii analizy muzycznej // Muzyka. 2000. № 4.
 55. Gołąb Maciej. Między historią, teorią a estetyką muzyki // Muzyka. 2002. № 3/4.
 56. Gołąb Maciej. Musical Work Analysis. An Epistemological Debate. – Frankfurt, M. ; Berlin ; Bern ; Bruxelles ; New York, NY ; Oxford ; Wien : Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, 2008. – 216 Pp.
 57. Gołąb Maciej. Spór o granice poznania dzieła muzycznego. Toruń: Wydawnictwo naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2012. 285 s.
 58. Götze Ursula. Methode der Struktur Wissenschaftlichen Darstellung der Tonsätzen. Münster: Univärsitetsverlag, 1984.
 59. Hatten Robert S. Interpreting Musical Gestures, Topics, and Tropes: Mozart, Beethoven, Schubert. (Musical Meaning and Interpretation, Robert S. Hatten edition). Bloomington and Indianapolis, IN: Indiana University Press, 2004. 376 pp.
 60. Hatten Robert S. Musical Meaning in Beethoven: Markedness, Correlation, and Interpretation. Bloomington, IN: Indiana University Press, 1994. 349 pp.
 61. Ingarden Roman. Utwór muzyczny i sprawa jego tożsamości. Kraków: PWM, 1973. 185 s.
 62. Jarzębska Alicja. Amerykańskie metody sformalizowanej analizy muzycznej // Muzyka. 2000. № 4.
 63. Kazem-Bek Jan. Dzieło muzyczne w świetle teorii informacji // Muzyka. 1978. № 1.
 64. Konteksty analizy muzycznej (Zeszyt specjalny) // Muzyka. 2000. № 4.
 65. Kurth Ernst. Musikpsychologie. Berlin: Max Hesses Verlag, 1931. 323 S.
 66. Leichtentritt Hugo. Musikalische Formenlehre. Leipzig: Breitkopf & Härtel, 1952. 464 S.
 67. Monelle Raymond. The Musical Topic: Hunt, Military, Pastoral (Musical Meaning and Interpretation). Bloomington, IN: Indiana University Press, 2006. 304 pp.
 68. Monelle Raymond. The Sense of Music: Semiotic Essays / With a foreword by Robert Hatten. Princeton University Press, 2000. 336 pp.
 69. Monelle Raymond. Linguistics and Semiotics in Music. Harwood Academic Publishers. Chur, Switzerland. Series: Contemporary music studies, Vol. 5. 349 pp.
 70. Motte Diether de la. Musikalische Analyse. Textteil / Notenteil, 2 Bände. Kassel: Bärenreiter Verlag: 1972. 145 S.

71. Musical communication / ed. by Dorothy Miell, Raymond MacDonald, David J. Hargreaves. Oxford : Oxford University Press, 2005. XVI, 433 p.
72. Nattiez Jean-Jacques. Fondements d'une sémiologie de la musique. Paris: Union Générale des Editions, 1976. 282 pp.
73. Pytlak Andrzej. Wartości i kryteria oceny dzieła muzycznego. Kraków: PWM, 1979. 129 s.
74. Ratner Leonard Gerald. Classic Music. Expression, Form and Style. New York: Schirmer Books, 1980. 475 pp.
75. Réti Rudolf. The thematic process in music. New York: Macmillan, 1951. 362 Pp.
76. Riemann Hugo. Große Kompositionslehre. Berlin Stuttgart: W. Spemann, 1902 / 1903 / 1913. 3 Bde., VI, 531 S. / VII, 446 S. / VIII, 246 S.
77. Schaeffer Bogusław. Nowa muzyka. Problemy współczesnej techniki kompozytorskiej. Kraków: PWM, 1958. 414 S.
78. Schenker Heinrich. Das Meisterwerk in der Musik. Bd. 2. München: Drei Masken Verlag, 1926. 216 S.
79. Schenker Heinrich. Neue musikalische Theorien und Phantasien III: Der freie Satz. Anhang: Figurentafeln. Hrsg. und bearb. von Oswald Jonas. Wien [u.a.]: Universal-Ed., 1956. 119 S.
80. Schröter Jens. Discourses and Models of Intermediality. CLCWeb: Comparative Literature and Culture. 13. 3. 2011. Режим доступа: <http://docs.lib.purdue.edu/clcweb/vol13/iss3/3>;
81. Searle John R. [Expression and Meaning](#): Studies in the Theory of Speech Acts. Cambridge: Cambridge University Press, 1979. 187 Pp.
82. Tarasti Eero. A Theory of Musical Semiotics. Bloomington and Indianapolis, IN: Indiana University Press, 1994. 328 pp.
83. Tarasti Eero. Existential Semiotics. Bloomington and Indianapolis, IN: Indiana University Press, 2001. 232 pp.
84. Wierzbicka Anna. Genry mowy // Tekst i zdanie. / Red. Teresa Dobrzyńska, Elżbieta Janus. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk: Ossolineum, 1983. S. 125-137.
85. Wolf Werner. Intermedialität: Konzept, literaturwissenschaftliche Relevanz, Typologie intermedialer Formen [2014]. In: Selected Essays on Intermediality by Werner Wolf (1992–2014): Theory and Typology, Literature-Music Relations, Transmedial Narratology, Miscellaneous Transmedial Phenomena. Leiden: Koninklijke Brill nv. P. 173 – 212.
86. Wolf Werner. The Musicalization of Fiction: A Study in the Theory and History of Intermediality. Amsterdam – Atlanta: Rodopi NV, 1999 272 pp.
87. Wolf Werner. «Willst zu meinen Liedern deine Leier drehn»: Intermedial Metatextuality in Schubert's «Der Leiermann» as a Motivation for Song and Accompaniment and a Contribution to the Unity of «Die Winterreise» [2001]. In: Selected Essays on Intermediality by Werner Wolf (1992–2014): Theory and Typology, Literature-Music Relations, Transmedial Narratology, Miscellaneous Transmedial Phenomena. Leiden: Koninklijke Brill nv. 259 – 277 pp.